

Statens Forsøgsvirksomhed i Plantekultur.

189. Meddelelse. April 1944.

6. Oplag. (1. Oplag Marts 1931).

B. Vejledninger.

Æbleskurv og Pæreskurv.

I. Æbleskurv.

Svampen *Venturia inaequalis* (med Knopcellestadiet *Fusicladium dendriticum*) er sikkert, ved den Skade den direkte og indirekte forårsager, under vore Forhold Æbletræets mest betydende Snylter. Baade Blade, Blomster, Frugter og Skud kan angribes.

Angrebet paa Bladene kan begynde, allerede inden de er helt udfoldede, blot der kommer tilstrækkelig Fugtighed. I de mørke, olivengrønne Skurvpletter paa Bladene dannes talrige Knopceller, der spreder Svampen videre. Skurven hemmer Bladenes Kulsyreoptagelse og dermed Frugtens Vækst og de unge Skuds Modning; derfor følger Frostskaade og Kræft i Skurvens Fodspor.

Fig. 1.
Æbleblad med Skurvpletter.

Angrebet paa Blomsterne gaar navnlig ud over Stilkene, der faar brune Pletter; derefter kastes sædvanligt Stilk og Frugtanlæg af, i fugtige Foraar i saa udstrakt Maalestok, at Avlen nedsættes stærkt.

Bedst kendt er Angrebet paa Frugterne, der faar sorte eller sortgrønne Skurvpletter, der kan begynde saa tidligt, at Frugten bliver lille, misdannet og revnet, fordi store, sammenflydende Pletter standser i Vækst; ved Smitte senere paa Sommeren dannes smaa Skurvpletter. Skurven skæmmer

Fig. 2.
Æble med Skurvpletter.

Frugtens Udseende, og Gul Monilia og andre Svampe faar let Indpas gennem Skurvsaar og foraarsager Forraadnelse af Æblerne. Skurvede Æbler er derfor langt mindre holdbare end skurvfri.

Paa Skuddene bemærkes Angrebet ikke saa meget om Sommeren, men Svampen overvintrer i dem, og der dannes efterhaanden smaa Barkblister, som ved ondartede Angreb kan sidde meget tæt paa Kvistene, især i den yderste Ende af disse, som derfor bør afskæres ved Vinterbeskæringen.

Langt vigtigere som Overvintringssted end Kvistene er de Blade, der har været angrebet om Sommeren. I disse Blade, der har ligget paa Jorden, i Græs, i Hække o. s. v., udvikles i det tidlige Foraar Sporehuse, og ved Æbletræets Knopbrydningstid er disse modne. Under og efter Nedbør udslynges Svampens Smitstof, Sporerne, i Millionvis og føres af Luftstrømninger til Æbletræets Knopper, Blomster eller unge Blade; er disse ikke beskyttede ved en passende Sprøjtning eller Pudring forinden, spirer Sporerne, og Sygdommen er paany i Gang.

Bekæmpelse. Ved omfattende danske og udenlandske Forsøg er det med Sikkerhed paavist, at Æbleskurven og dens Følgesygdomme med udmærket Resultat kan bekæmpes ved Sommersprøjtning eller Pudring, som beskrevet i 122. eller 315. Meddelelse; Efteraarsbehandling med Fjærnelse og Nedpløjning eller Nedgravning af nedfaldent Løv vil bidrage til at formindske Mængden af Smitstof. Valg af modstandsdygtige Sorter er af Vigtighed, hvor Sygdomsbekæmpelsen ikke kan gennemføres rationelt, da Sorternes Modstandsdygtighed er meget forskellig.

Behandlingens Maal er gennem hele Smitteperioden at holde Træerne overtrukket med Sprøjtevædske eller Pudder, der forhindrer, at de smittes; har Skurven først faaet Fodfæste, er det vanskeligere at standse den. Nedbør og Varme er afgørende for, hvor tidligt og hvor stærkt Skurven optræder. Træerne maa sprøjtes efter Knopbrydning, men inden der er Fare for den første Spredning af Smitstof. Sprøjter man lige efter Knopbrydning, vil der i Løbet af faa Dage være Blade og Blomsterknopper fremme, som ikke er beskyttede af den indtørrede Sprøjtevædske. Det sikreste vil derfor være at sprøjte to Gange mellem Knopbrydning og Blomstring; kan der kun overkommes 1 Sprøjtning inden Blomstringen, udføres denne, naar fugtigt Vejrlig — og dermed Smittefaren — nærmer sig. Den næste Sprøjtning udføres ved Blomstringens Slutning, de følgende 2—3 Sprøjtninger med ca. 3 Ugers Mellemrum. Mindst 4—5 Sommersprøjtninger maa under danske Forhold anses for nødvendig for at sikre en regel-

mæssig Avl af sund Frugt. I fugtige Somre og med modtagelige Sorter vil det kunne betale sig at forøge Antallet af Sprøjtninger.

Foruden ved Sprøjtning kan Skurven ogsaa bekæmpes ved Pudring, hvortil især fint Svovlpudder anvendes. Pudring synes dog at have en betydelig kortvarigere Virkning, saaledes at man maa pudre et større Antal Gange, end man sprøjter, se 250. Meddelelse.

Renholdelsen af Frugthaven omfatter Fjernelse og Opbrænding af syge Grene og Frugter; Skurvsvampen i Barken dræbes ikke sikkert ved Vintersprøjtning. De nedfaldne, smittefyldte Blade begravnes ved Gravning eller Pløjning sent om Efteraaret. Løvet fra Hække og Læplantninger rives saavidt muligt sammen og graves ned.

Sortsvalget har stor Betydning; dog vil det selv ved de ret modstandsdygtige Æblesorter betale sig at gennemføre Sommersprøjtningen. Af de almindeligst dyrkede Æblesorter kan følgende nævnes som

ret modstandsdygtige:

Belle de Boskoop.
Bramley.
Filippa.
Guldborg.
Koldemosegaard Reinet.
Lanes Prince Albert.
Manks Codlin.
Queen.
Skovfogedæble.
Transparente blanche.
Tyrrestrup Kirsebæræble.
Venusæble.

meget modtagelige:

Beauty of Kent.
Bismarck.
Boiken.
Charlamowsky.
Cox' Orange.
Cox' Pomona.
Graasten.
Hawthornden.
Husmoder.
Ildrød Pigeon.
Keswick Codlin.
Maglemer.
Mølleskov.
Rød Ananas.
Signe Tillisch.

II. Pæreskurv.

Svampen *Venturia pirina* (*Fusicladium pirinum*) ligner baade i Udseende og Skadevirkning meget Æbleskurvsvampen, men de to Svampe er vel adskilte og holder sig hver til sin Værtplante.

Ved Pæreskurv er Angrebet paa Bladene mindre fremtrædende end det tilsvarende hos Æble; til Gengæld kan de modtagelige Pæresorters Frugter blive fuldstændig revnede og ødelagte af Skurv, og Angrebet paa Kvistene kan ligeledes blive ondartet.

Bekæmpelsen falder efter de samme Linier, som nævnt for Æbleskurv, se ogsaa 122. Meddelelse.

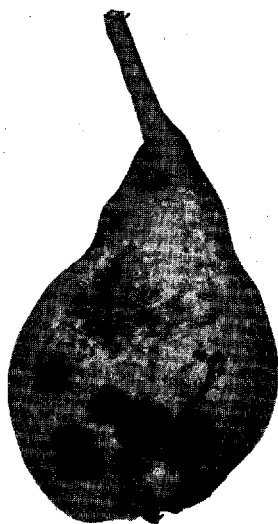

Fig. 3. Pærer med Skurvangreb.

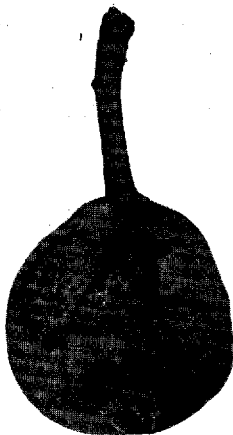

Fig. 4. Pærekviste med Barken ødelagt af Skurv.

Som Led i Renholdelsen maa nævnes Fjernelse af syge Frugter og Grene, der brændes, samt Nedgravning eller Nedpløjning af det smittefarlige Løv.

Af Sorterne skal fremhæves følgende som

ret modstandsdygtige:

Clairgeau.
Colorée de Juillet.
Dobbelt Philip.
Eyewood.
Giffard.
Graapære.
Grev Moltke.
Josephine de Malines.
Soldat Laboureur.
Tongres.

meget modtagelige:

Amanlis.
Bonne Louise.
Charneu.
Clapps Favorite.
Clara Frijs.
Comice.
Diel.
Kejserinde.
Napoleon.
Seigneur.
Williams.

Sprøjtning af Frugttræer omtales i 122., Kemikalieskade i 239., nogle Specialmidler til Sommersprøjtning i 355. og Sprøjtevædsker og Puddersorter i 250. Meddelelse. Om Forsøgene er udsendt 196., 228., 249., 300. og 367. Beretning.

Nærmere Oplysninger om Bekæmpelse af Frugttræernes Sygdomme kan faas fra Statens plantepatologiske Forsøg, Lyngby.

Trykt i 34000 Eksemplarer.